

Meditatieve
OASEVIERING
rondom de
KRUISWEG

vanuit de
Immanuelkerk
Veldhoven

31 maart 2021
19:00 uur

Meditatieve OASEVIERING rondom de KRUISWEG

Titel: 'Van op een afstand?'
Naar tekst van: Frans Wiertz
Geschilderd door: Theo Kuijpers

Meditatieve OASEVIERING rondom de KRUISWEG

Voorgangers: Mieke Mol &
Jeanneke de Bot
Camera: Harry de Bot
Techniek: Paul Hafkemeijer

Meditatieve OASEVIERING rondom de KRUISWEG

“Van op een afstand ?”

Inleidende muziek

"Via crucis", Franz Liszt
Uitgevoerd door Reinbert de Leeuw

Inleiding

“Lieve mensen thuis,

Wie had vorig jaar gedacht dat we voor de 2e keer hier niet samen kunnen komen rondom de kruisweg van Jezus. Corona heeft ons, spijtig genoeg, nog steeds in zijn greep. Jammer dat dit zo is, want het samen komen en samen zijn in een kerk rondom de laatste uren van Jezus' leven, heb ik zelf altijd als heel bijzonder ervaren.

Maar gelukkig kunnen wij, gebruik makend van KerkTV toch met elkaar het lijdensverhaal van Jezus mee-beleven.

Dank aan Paul Hafkemeijer die zorg draagt voor deze presentatie.

Omdat de Immanuel gemeenschap vrijdagavond zelf een viering heeft, wordt het voor ons nu, op woensdagavond in de Goede Week, even Goede Vrijdag.

Inleiding

De kruisweg die Mieke Mol en ik voor deze Goede Week hebben uitgekozen komt uit de erfenis van pastor Wim Jenniskens en speelt zich af in het Limburgse land waar Wim ook vandaan komt.

Tussen 1979 en 1983 is deze kruisweg geschilderd door Theo Kuipers. Pastor Wim was in die periode pastoor in Geleen.

De stijl van het schilderen houdt het midden tussen naïef en heel secuur miniatuur.

Jezus draagt het kruis, gaande door de velden en boomgaarden in het Limburgse land tussen Gronsveld en Heerlen. Op zijn weg ontmoet Hij de mensen van daar; en wij volgen Hem op de voet; wij allen zijn toeschouwers.

Inleiding

Deze kruisweg confronteert ons met een werkelijkheid, die goed voor te stellen is.

Wij worden daarbij voor de keuze geplaatst om toeschouwer te blijven of waar het kan, het kruis een eindje mee te dragen.

De teksten die bij elke statie gelezen worden komen van Frans Wiertz en zijn hier en daar wat aangepast.

De muziek die wij tijdens de kruisweg laten horen is door Frans Liszt gecomponeerd aan het einde van zijn leven, wanneer hij de verstillings opzoekt.

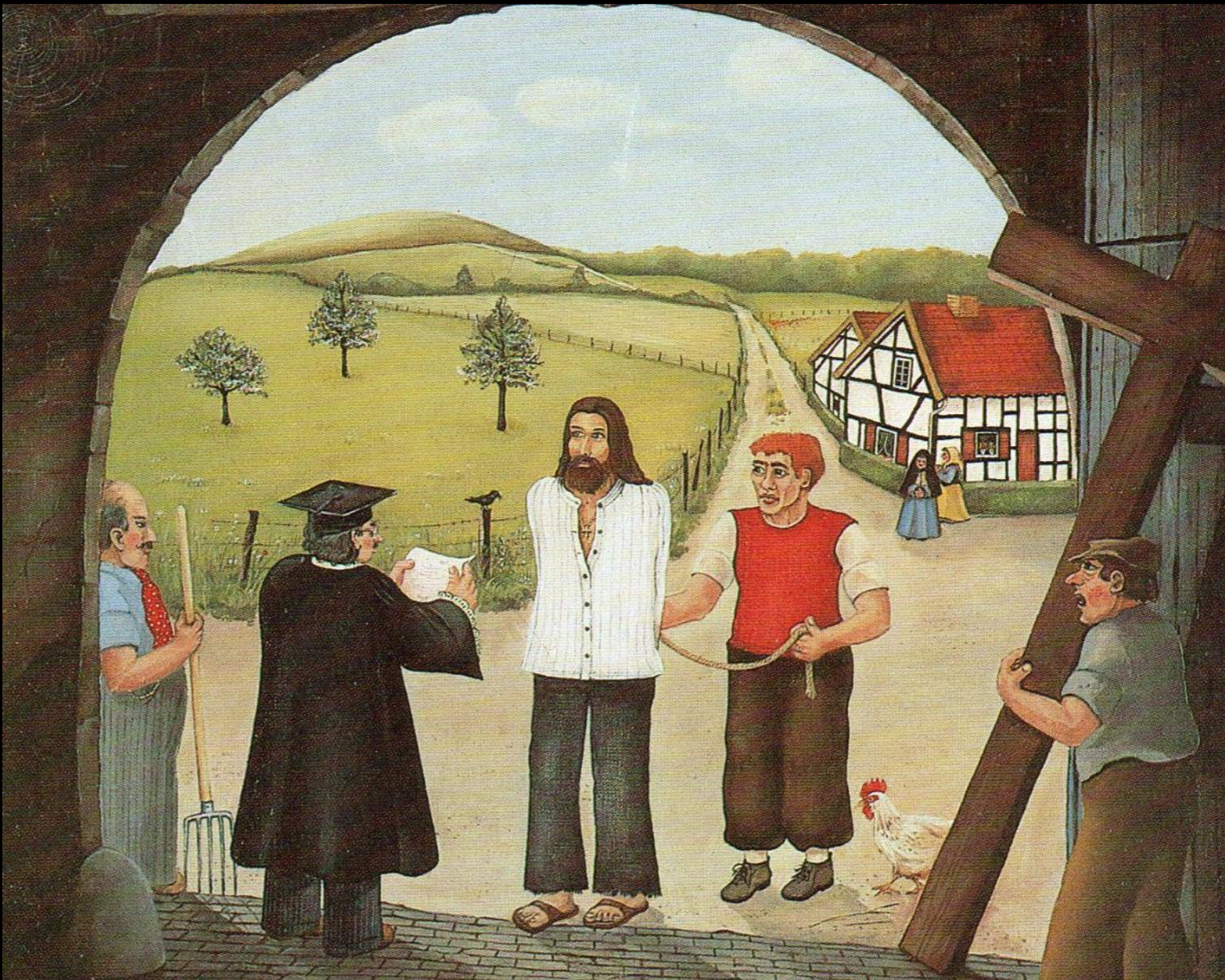
“Via Crucis” wordt uitgevoerd door Reinbert de Leeuw.

Wij wensen iedereen toe dat in de stilte van onze huiskamers, de laatste uren van Jezus' leven ons mogen aanraken en inspireren.”

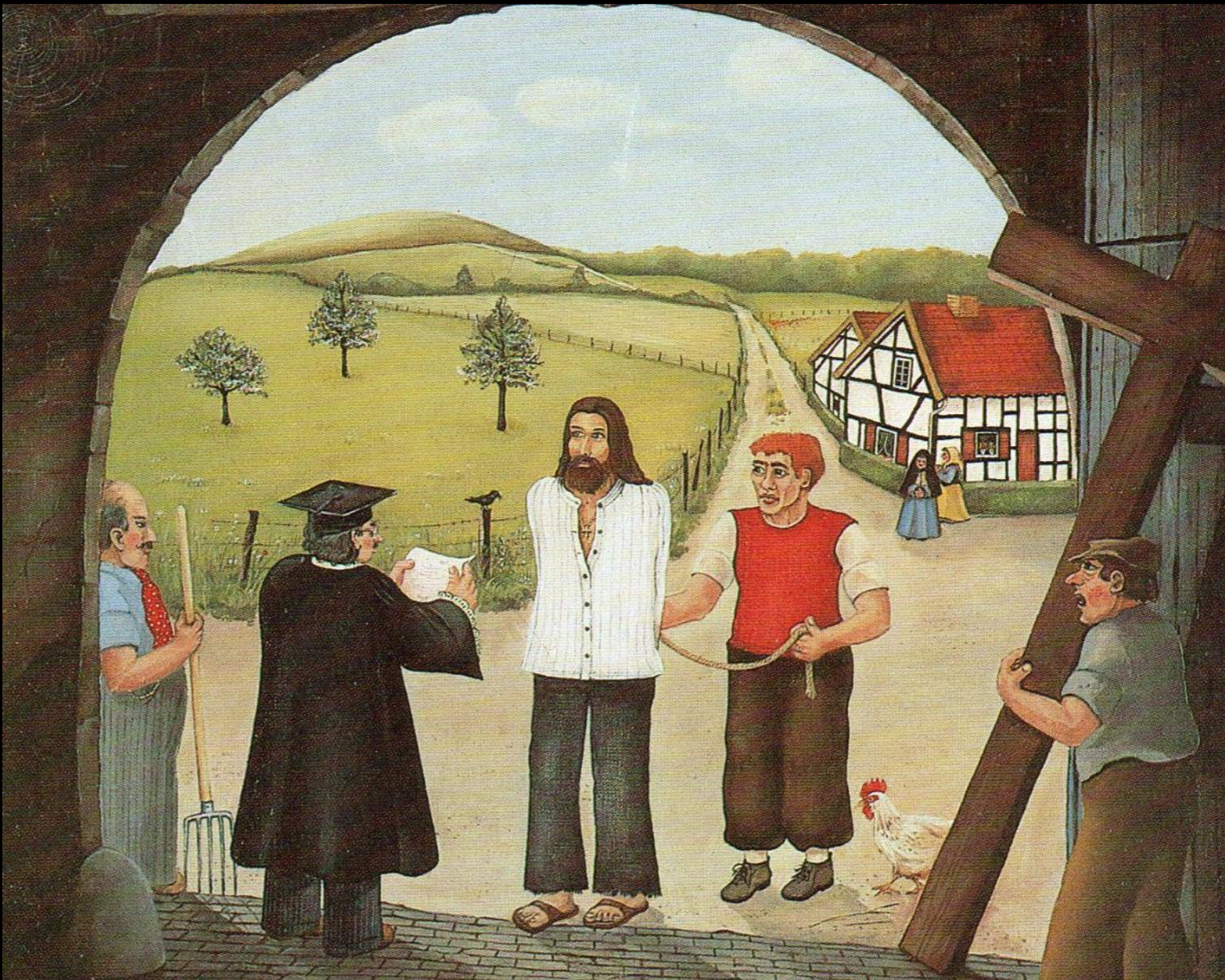
Ben jij koning?
Ja, koning ben ik.
een blote-voeten-koning
zonder maarschalken
zonder troon en zonder hermelijn.
Een koning, die aan de wet
geen jota of stipje verandert,
maar komt om hem aan te vullen.
Een koning die gevangenen vrijlaat,
armen de blijde boodschap brengt.
Een koning, die schuld vergeeft
en God zijn vader noemt.
Een koningschap
dat niet van deze wereld is.
Daarom ook dat de wereld
van deze koning schrikt,
deze koning weer kwijt moet.

Jezus wordt veroordeeld, statie: I

Hij wordt voor de gevestigde
macht,
voor de landvoogd gesjouwd
en voor de rechter,
voor hen die op hun strepen staan.
Zij voelen zich bedreigd
door de blote-voeten-koning.
En dan is er altijd wel
een verordening bij de hand,
een stok, een kruis
om mee te slaan,
om op vast te spijkeren,
om stil te krijgen,
om monddood te maken,
om morsdood te maken,
denken ze, zeggen ze, doen ze.

Jezus wordt veroordeeld, statie: I

Gevangen in het web
dat in die korte tijd,
in enkele weken of maanden,
of waren het jaren —eeuwen—
om hem heen is gespannen,
een web van onmacht en angst
een web van onbegrip en distantie,
zo zal hij naamloos ten onder gaan,
verwachten zij, hopen zij,
verwachten wij dat ook?

Jezus wordt veroordeeld, statie: I

Jezus neemt zijn kruis op.
Hij laat na te protesteren,
toont zich niet verongelijkt.
Ook een blote-voeten-koning
schrijdt.
Met een doornen-kroon die drukt,
en de last van het kruis.
Wat dat alles betekent?
Kinderen hebben er nog geen weet
van,
ze dartelen hem spelend tegemoet,
zonder terughoudendheid.
Volwassenen houden zich op
afstand,
achter het prikkeldraad,
weten immers wat lijden is.

Jezus neemt het kruis op zijn schouders, statie: II

Lijden
dat ons heel het leven volgt
als een zwarte kraai.
Je kunt het verjagen,
je kunt doen of je 't niet ziet,
maar het blijft bij je.
We blijven liever op afstand
als het lijden voorbij komt,
als hij het lijden oppakt.

Sterker nog,
wordt hij wel herkend?
Komt hij voorbij, met zijn kruis,
heet het dan niet:
Wat moet die man in mijn wei,
hij trapt het gras plat.

Jezus neemt het kruis op zijn schouders, statie: II

Hij valt—valt uit het oog.
Wie van ons let in onze
oorlogslanden
nog op een man die valt?
Wie van ons let in onze
hongerlanden
nog op een vrouw die valt?
Wie let in onze stad, in onze flat,
op wie breekt onder zijn kruis?
Overal om ons heen
vallen mensen,
voor het eerst—en vervólgens.
Al wonen duizenden mensen
rondom,
waar zijn ze aan de Rijksweg
bij de molen
als een man valt?

Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis, statie III

Weer is het een kind,
dat onbevangen een hand uitsteekt.
het vergeet-me-nietje
over en weer.

Ogen van een kind,
die het lijden lichter maken.

Wij houden ons wijselijk op 'n
afstand.

Jezus valt voor de eerste maal onder het kruis, statie III

Al loopt iedereen weg:
moeders lopen niet weg.
Maria zou het kruis
letterlijk méé willen dragen.

En op de achtergrond
voor de kerktoren van Limmel
werken mensen dóór.
Ze weten wel van Jezus' kruis
en van zijn moeder,
maar hebben geen tijd.
Al werkende en kappende
beseffen ze niet
dat de bijl aan de wortel
van hun bestaan is geslagen.

Jezus ontmoet zijn moeder, statie IV

Ze laten voorbij gaan
het kruis als genade.
Ziende zijn ze blind
horende zijn ze doof.

Even een pauze
een open lichtplek
op de lijdensweg van duisternis.
Tijd voor een keuze.
Gaan we onze eigen weg
nuchter en resoluut
en heel zeker druk in de weer;
of sluiten we aan
bij Maria?

De loden last
begint zwaarder te drukken.
De zwarte raaf
wordt dreigender en groter.
De blote-voeten-koning
drukt zijn sporen
op de paden en wegen
dwars door onze wereld.
Hij wordt door zijn begeleider
naar zijn dood en ondergang
toegetrokken,
zo lijkt het.

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen, statie V

En dan wordt
heel het landschap
lichter en warmer
wanneer Jezus het gezicht ziet
van Simon
en zijn grote sterke handen.
Een man die niet lang kletst,
zich niet verschuilt
of weg ziet,
maar het lijden
mee aanvat,
zijn schouders eronder zet.

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen, statie V

Hij is er ook voor geschapen,
denken we, zeggen we,
die Simon met zijn grote handen.
Maar zeg nu zelf:
wie is voor het lijden
toegerust en gebouwd?
De kracht om 'n kruis mee te
dragen
bij andermans pijn,
komt ze niet eerder
door ogen
die vonken en tranen schieten,
door oren
die horen tussen de woorden,
door een hart dat overslaat?

Simon van Cyrene helpt Jezus het kruis dragen, statie V

De vogels hebben hun nesten,
maar de Mensenzoon
heeft geen steen
om zijn hoofd
op neer te leggen.

Maar wél een doek!
Na Maria en Simon
is het opnieuw
een vrouw
die niet wegloopt,
maar door de barrières heen
breekt.

Veronica droogt het gezicht van Jezus af met een doek, statie VI

De hoge barrières
rond de mens die lijdt
zijn ditmaal niet opgeworpen
door de soldaten
maar door de omstanders,
door onszelf,
door ons samenkrimpen,
door onze angst.
Veronica reikt hem
een doek,
om zijn gezicht
op te doen rusten,
heel even maar.

Veronica droogt het gezicht van Jezus af met een doek, statie VI

En dankbaar
geeft hij een verrassend geschenk,
bloed, zweet en tranen,
die beklijven.

Wij die op afstand blijven,
ervaren wij de tederheid
tussen Jezus en Veronica?
Wie had gedacht
dat het meedragen
van Jezus' lijden
zozeer kon verrijken!
Ook Veronica niet.
Zie dé Mens.

Veronica droogt het gezicht van Jezus af met een doek, statie VI

Soms verlang je naar het einde.
Zelfs de sterkste schouders
dreigen het dan te begeven.
Jezus valt weer,
in de wijde omtrek
is er geen helpende hand meer,
geen troostende ogen,
geen warm kloppend hart.

Ook zijn omgeving,
zijn familie en leerlingen,
die hem op een afstand volgen,
zij dreigen het op te geven.
Ze zijn er nog wel,
met waarnemende ogen,
maar hoelang nog?

Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis, statie VII

En wij?
Zelf veilig
vanuit onze huiskamer.
Warm en knus,
het lijden op een afstand.

De tweede val:
een Jezus
die dreigt ten onder te gaan
en toeschouwers
die zich afwenden.
Is dit ons bizarre dilemma:
het lijden te ontvluchten
of de ondergang mee aan te zien
van degene die het lijden oppakt?

Jezus valt voor de tweede maal onder het kruis, statie VII

Weer dat hek
dat Jezus scheidt
van de wereld.
De vrouwen staan verstard
aan de andere kant van het hek,
een traan van ontzetting
of is het angst-
een grijns van gemompel
of is het oppervlakkigheid-
doffe ogen van berusting-
of is het zich herinneren?
De vrouwen langs de kant
blijven op een afstand
met zichzelf bezig.
Jezus wenkt hen.

Jezus ontmoet de wenende vrouwen, statie VIII

"Weent niet over mij,
maar over je kinderen!
Lijden en kwaad
kruist elk leven,
van mannen en vrouwen
op elke tijd
op elke plaats".

En als dan die ene ons pad kruist,
het kruis op zijn rug,
als de zwaluwen laag scheren
en de haan kraait,
verstaan we dan de tekens?

Jezus ontmoet de wenende vrouwen, statie VIII

Herkennen wij dan
de lijdende dienstknecht van God,
of heet het:
"Ik ken die man niet"
en bevriest ons gezicht tot een
grimas.
"Weent niet over mij,
maar over jezelf
en je kinderen".

Jezus ontmoet de wenende vrouwen, statie VIII

Op zijn kruisweg
dwars door alle tijden
dwars door ons eigen leven
dwars door onze huiselijkheid
valt Jezus voor de derde keer.
De last van allen
wie kan ze torsen?

Onze ogen zijn vertrouwd
met het vierkante raam
van de televisie,
die onafgebroken
beelden spuit
van mensen die doorbuigen,
van mensen die bezwijken.

Jezus valt voor de derde maal onder het kruis, statie IX

Kun je je nog verroeren
in je leunstoel
met de poes voor het raam.
Och het is maar 'n film,
of was het 't journaal?
Het is stil op straat,
waar het leed wordt gedragen.
Wat zou je naar buiten gaan.

Jezus valt voor de derde maal onder het kruis, statie IX

Maar nu kunnen we
niet meer weggijken.
Wij, toeschouwers
worden bij de derde val
in Jezus' kruisweg opgenomen.
Kinderen, met de neus op de ruit,
wellicht wagen ze 't,
ooit in de toekomst.
En ouderen, waarnemend,
denkend, verstandig,
wijs van wijzigheid;
laten wij het gebeuren buiten ons
of trekken we een venster op
en roepen we: "Ik kom!"

Jezus valt voor de derde maal onder het kruis, statie IX

Een man- een vrouw- een kind
beroofd van hun menswaardigheid,
hun beschutting
en al wat hun dierbaar is.
Wie heeft hen ooit echt gezien?
Een man- dé mensenzoon
op weg naar zijn kruisdood.
Afgerukt die laatste dekking.
Een navranter beeld van
menselijkheid is er niet.

Wie wil waarnemen
wordt tot gluurder.
Je slaat je ogen neer.
Al deze beelden
zijn eigenlijk niet meer
om aan te zien.

Jezus wordt van zijn kleren beroofd, statie X

Enkel God is getuige
van wat hem
en allen die lijden
wordt aangedaan.
De natuur wendt zich
gelukkig niet af.
Ze weeft een gordijn van bloemen
ter beschutting.
Even nog en dan
heeft ze in goddelijke tederheid
weer aangevuld
wat de mens vernietigt.

Durven we te kijken of
slaan we de ogen neer?

Jezus wordt van zijn kleren beroofd, statie X

Boem—boem.
Onder de hamerslagen
die een mens vast spijkeren
op zijn kruis
krimpt ineen
wie ziet en hoort.
De berg Golgotha zelf
wordt tot
een samengebalde
bult van pijn.
Om zijn stampend hoofd
knelt een priemende band
een doornenkroon van pijn.

Jezus wordt aan het kruis geslagen, statie XI

En de schedelplaats- Golgotha
wordt nauw omsloten
door het afwerende
prikkeldraad van de natuur
een haag van dorens
die iedereen buitensluit.

Hij die lijdt
weet zijn moeder
nog het dichtste bij.
Maar ook zij
moet met een hulpeloos gebaar
afstand nemen van haar zoon.

Jezus wordt aan het kruis geslagen, statie XI

Jezus is nu oog in oog
met het kwaad
dat hij eerst droeg.
Zijn handen die zegenen
ze worden doorboord.
Zijn handen die genezen
ze worden doorboord.
Zijn handen die strelen
ze worden doorboord.
Zijn handen die geven
ze worden doorboord.
Over blijven ogen die spreken,
ogen die smeken
naar wat blijft,
naar hem die zegt:
"Ik ben die is".

Jezus wordt aan het kruis geslagen, statie XI

Van op een afstand,
vernemen we
zien we
weten we
dat hij de geest geeft,
op het negende uur
geheel alleen
roepend naar Zijn Vader.

Jezus sterft aan het kruis, statie XII

En Lukas schrijft
voor de geschiedenis:

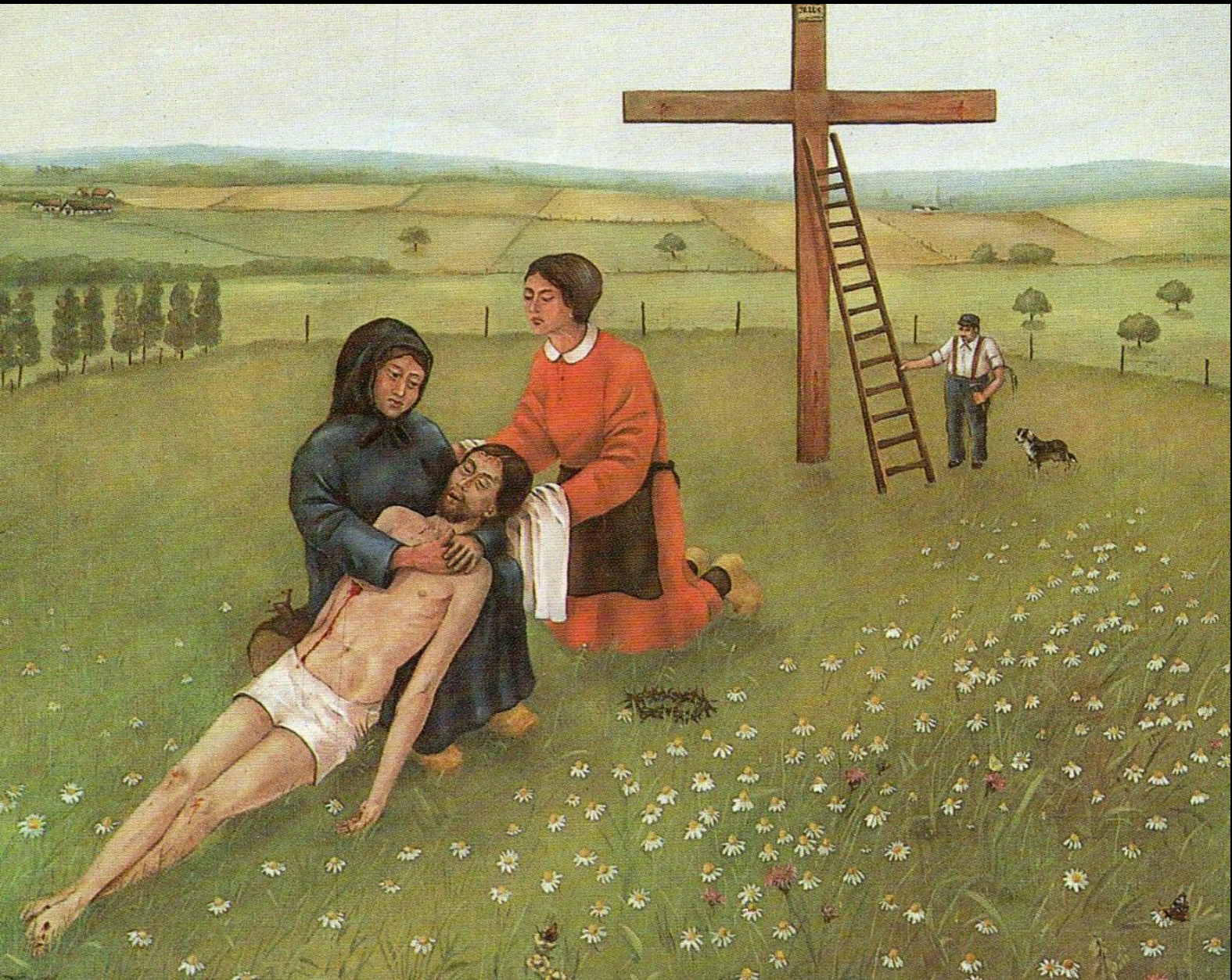
Al zijn bekenden
ook de vrouwen
die hem vanuit Galilea
waren gevolgd,
stonden op een afstand
toe te zien.

Maria en Johannes,
ze staan onder het kruis
tóch op een afstand.

Op onze eigen afstand,
in de tijd van nu
beseffen we nauwelijks
waarom dit zo nodig was.

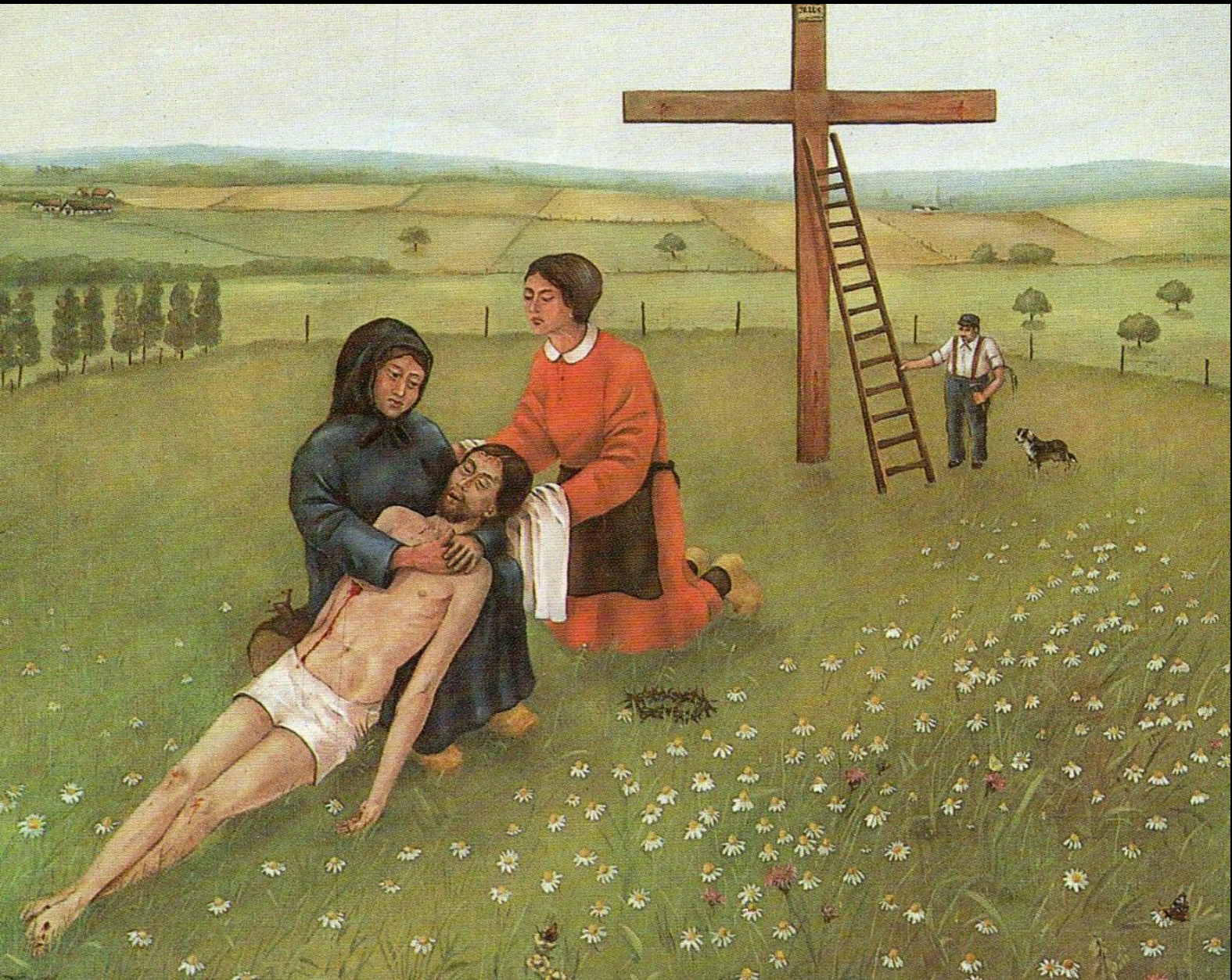

Waarom moest deze man zó lijden?
Had God tenminste
niet hem kunnen redden.
En voor we het weten
herhalen we woorden
van de omstanders van toen.
Zijn moeder, de vrouwen,
Johannes, wat getrouwen,
op een afstand,
dat wel,
maar ook dichtbij.
En wij, op ónze afstand,
hoe dichtbij ben jij?

Maria met het kind
terug op haar schoot.
Wie blijft
dat is de moeder
met een gewond hart.
Ze blijft heel het leven
en verder nog.
Ze neemt haar kind terug
niet begrijpend
nog niet wetend.
Als allen hem verlaten,
als het leven zelf,
als Gods Geest
hem lijkt te hebben verlaten,
Maria, de moeder,
wijkt niet.

Jezus wordt van het kruis afgenomen, statie XIII

Nòg heerst de stilte
na goede vrijdag.
Maar zal Jezus' dood
niet zaad zijn
voor eeuwig leven?
Was Jezus niet verrezen
dan waren wij
de beklagenswaardigste
van alle mensen.
Maar zó is het niet.
De piëta van Jezus en zijn moeder
is geen smart zonder verwachting.
Te mooi om waar te zijn?
Sterven om te leven?

Jezus wordt van het kruis afgenomen, statie XIII

Pasen kondigt zich aan
en de Heilige Geest
van Pinksteren.
De Geest Gods
die alles bezielt
zindert- vlindert.

Jezus wordt in het graf gelegd.
Zeker, de oude boom
is dor en droog.
Maar zijn wortel in de aarde
bot weer uit
en zal twijgen schieten
als een jonge plant.

Jezus wordt in het graf gelegd, statie XIV

In een eng en donker graf
leggen Maria en zijn leerlingen
vrouwen en getrouwen
vol tederheid
zijn dode lichaam.
Zij zullen
de eerste getuigen zijn
van zijn verrijzenis
op Paasmorgen.
De prikkel-draad is gebroken
de machten van de duisternis
verjaagd.

Jezus wordt in het graf gelegd, statie XIV

En vanaf Pinksteren
zullen zijn leerlingen
dat dóórgeven
van de ene generatie
aan de andere,
soms triomfantelijk
soms fluisterend
soms bazuinend
soms met tranen van hoop:
onze Jezus lééft,
die geleden heeft
gekruisigd is
gestorven en begraven
en de derde dag
verrezen.

Jezus wordt in het graf gelegd, statie XIV

Jezus wordt in het graf gelegd, statie XIV

U keek naar de
Meditatieve
OASEVIERING
rondom de
KRUISWEG

Opgenomen in de
Immanuelkerk
Veldhoven

31 maart 2021

